

۱- چرا از مرگ می ترسیم؟

مردی از ابوذر پرسید: چرا ما از مرگ می ترسیم؟

ابوذر جواب داد:

زیرا شما دنیاپتان را آباد کرده اید و آخرتتان را خراب و ویران، و معلوم است که دوست ندارید از آبادانی

به ویرانی بروید^۱

آیا تاکنون به مرگ فکر کرده اید؟ به نظر شما چرا از شهدا همواره با افتخار

یاد می شود؟

۱- اصول کافی، ج ۲، ص ۴۵۸.

۲- کارهایی را نام ببرید که انجام آنها موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می شود.

عده‌ای از روبه‌رو شدن با مرگ وحشت دارند، عده دیگری هم مرگ برایشان مانند رفتن به مراسم اهدای جایزه است. حال علت این تفاوت چیست؟
ما در این درس به بررسی کارهایی می‌پردازیم که انجام آنها موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می‌شود:

۱- نیکی به پدر و مادر

«مداوا دیگر فایده‌ای ندارد! بیماری آن قدر پیش رفته است که امیدی به بهبودی نیست.»
هنوز این جملات طیب، تمام نشده بود که جوان دوباره به هوش آمد:
«نه! نه!... کمک! کمک کنید!... شما را به خدا نجاتم دهید...»
با وحشت به اطرافش نگاه می‌کرد و فریاد می‌کشید. این چندمین بار بود که تا به هوش می‌آمد با التماس کمک می‌خواست. گویا در این لحظات پیش از مرگ، چیزهایی را می‌دید که نمی‌توانست آنها را به زبان بیاورد و این بار هم پس از مدت کوتاهی دوباره از شدت ترس بیهوش شد...
«یا رسول الله، جوان مسلمانی با وضعی رقت‌انگیز در حال جان دادن است. اگر به خانه‌اش بیایید و برایش دعا کنید، شاید آسوده شود!»

پیام آور رحمت و مهربانی به خانه جوان آمد. جوان به هوش آمد و تا چشمش به چهره نورانی و مهربان پیامبر اکرم افتاد، با التماس و گریه گفت: ای رسول خدا، کمک کن! باز هم آن دو موجود وحشتناک می آیند. آنها می خواهند مرا با خود به دوزخ ببرند. می دانم زمان مرگم فرا رسیده است، به فریادم برس و مرا از دست آنها رها کن. خواهش می کنم...

و دوباره بیهوش شد.

رسول خدا رو به مادر آن جوان کرد و فرمود:

— از پسر ناراضی هستی، همین طور است؟

بغض مادر ترکید و با صدای بلند شروع به گریه کرد:

— ای رسول خدا، من برای بزرگ کردن پسرم خیلی زحمت کشیدم و رنج بردم. چه شب ها که بیدار ماندم تا او بخوابد. خود گرسنه می ماندم و غذایم را به او می دادم. با این همه وقتی به سن جوانی رسید زحمتهای مرا یکسره فراموش کرد و با پرخاش و تندى با من سخن گفت و احترامم را نگه نداشت. حتی گاهی هم زبان به دشنام می گشود. ای پیامبر خدا، او دلم را شکسته است و من نیز از او به خدا شکایت کرده ام. رسول خدا فرمود: از او راضی شو.

مادر رنج دیده نگاه ترحم آمیزی به فرزندش افکند و گفت: خدایا، به خاطر پیامبر گرامی تو فرزندم را بخشیدم، تو هم او را ببخش.

پیامبر نیز برای جوان از خدا طلب آمرزش کرد.

دعای پیامبر و رضایت مادر کار خود را کرد. جوان در آخرین لحظه های عمرش دوباره چشمش را باز کرد و با تبسم گفت: یا رسول الله، آن دو موجود ترسناک رفتند و حالا دو فرشته زیبا و خندان به سوی من می آیند. سپس به یگانگی خدا و پیامبری حضرت محمد صلی الله علیه و آله گواهی داد و با لبخند، برای همیشه چشماش را بست.

۳) پیامبر (ص) درباره نیکی به پدر و مادر چه می فرماید؟

امام صادق علیه السلام می

فرمود: هر کس پیوند خود را با بستگانش محکم کند و با پدر و مادرش بسیار خوش رفتار و مهربان

باشد، دشواری های مرگ بر او آسان می شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی دست نمی شود.

فعالیت کلاسی

ما چگونه می توانیم پدر و مادرمان را از خود راضی نگه داریم؟
درباره این پرسش در کلاس گفت و گو کنید و نتیجه را با پدر و مادر خود در میان بگذارید.

۲- صدقه دادن

«در شبی سرد امام سجّاد علیه السلام را دیدم که کیسه ای از گندم بر پشت خود حمل می کرد.

گفتم ای فرزند رسول خدا این چیست؟

فرمود: سفری در پیش دارم که توشه آن را آماده کرده ام تا در جای امنی بگذارم.

گفتم: مقام شما بالاتر از این است که باری را حمل کنید. اجازه دهید غلام من به شما کمک کند.
امام اجازه ندادند.

گفتم: پس اجازه بدهید من خود این بار را حمل کنم.

فرمود: نه، من باری را که نجات دهنده من در سفرم است، از دوش خود بر نمی دارم. تو را به خدا قسم می دهم تا مرا رها کنی.

من به سخن امام گوش دادم و ایشان را ترک کردم.

فردای آن روز ایشان را دیدم و گفتم ای فرزند رسول خدا می بینم شما به آن سفری که می گفتید نرفته اید.

۶- امام صادق در باره اثرات صدقه دادن چه می فرمایند؟

امام لبخندی زد و فرمود: منظورم از آن سفر، سفر مرگ بود که برای آن آماده می شوم.^۱
 امام سجاد علیه السلام هر شب برای نیازمندان آذوقه و غذا می برد و این کار مداوم که به صورت شبانه آن را انجام می دادند، موجب شده بود شانه آن حضرت پینه ببندد.

امام صادق علیه السلام می فرماید:

صدقه دادن موجب نجات از مرگ

بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست.^۲

البته باید توجه داشت که صدقه فقط مالی نیست و هر نوع کمک به

دیگران در راه خداوند، صدقه محسوب می شود.^۳

۳- آیا صدقه دادن فقط جنبه مالی دارد؟ توضیح دهید.

۱- بحار الانوار، ج ۴۶، صص ۶۵-۶۶. ۲- ثواب الاعمال، ص ۷۰۱.

۲- خوش اخلاقی

به رسول خدا خبر دادند که سعد بن معاذ از دنیا رفته است. ایشان در تشییع جنازه سعد حاضر شد و با پای برهنه یک گوشه تابوت او را به دوش گرفت. هنگامی که به قبرستان رسیدند با دست مبارکش او را در قبر گذاشت و بروی خاک ریخت. از پیامبر اکرم شنیدند که می‌فرمود: جبرئیل را دیدم که با فرشتگان در تشییع جنازه سعد حاضر بودند.

مادر سعد که این رفتار پیامبر خدا را دید رو به قبر پسرش کرد و گفت: ای سعد، بهشت بر تو گوارا باد!

رسول خدا فرمود: این قدر با اطمینان سخن مگو؛ سعد اکنون در قبر عذاب می‌کشد.

اصحاب با تعجب علت آن را پرسیدند. حضرت فرمود: **علت فشار قبر سعد این است که او با**

۲- علت آزار و فشار قبر سعد بن معاذ چه بود؟

خانواده‌اش در خانه بد اخلاقی می‌کرد.